

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 223/2016-42

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. apríla 2016 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti VINDIA, s. r. o., Pomlejská cesta 2205/2A, Šamorín, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Marko, s. r. o., Budatínska 47, Bratislava, za ktorú koná advokát JUDr. Martin Marko, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd upovedomením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky o vybavení opakovaného podnetu č. k. IV/3 GPt 8/15/1000-8 z 5. februára 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti VINDIA, s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. apríla 2015 faxom a 27. apríla 2015 osobne doručená sťažnosť spoločnosti VINDIA, s. r. o., Pomlejská

cesta 2205/2A, Šamorín (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) upovedomením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) č. k. IV GPt 8/15/1000-8 z 5. februára 2015.

Z obsahu sťažnosti vyplynulo:

«... Príkazom Okresnej prokuratúry v Dunajskej Strede (ďalej len „okresná prokuratúra“) sp. zn. 1 PO-V-44/2012-2 z 19.12.2012 boli podľa § 95 ods. 1 Trestného poriadku na bankovom účte sťažovateľa spoločnosti VINDIA s.r.o. vedenom v [REDAKOVANÉ], číslo účtu: [REDAKOVANÉ] zaistené peňažné prostriedky v sume 1 802 682,94 EUR. Súčasne boli týmto príkazom podľa § 95 ods. 3 Trestného poriadku zakázané akékoľvek dispozície so zaistenými peňažnými prostriedkami do výšky zaistenia...

... Uvedený príkaz bol vydaný v trestnej veci vedenej na Okresnom riaditeľstve PZ v Dunajskej Strede pre obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a), ods. 4 písm. a) Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v uznesení o začatí trestného stíhania ČVS: ORP-845/OEK-DS-2012 z 19.12.2012. Sťažovateľovi Uznesenie o začatí trestného stíhania doručený nebol.

... Uznesením okresnej prokuratúry sp. zn. 2 Pv 1031/12-15 z 29.4.2013 bol skutok, pre ktorý bolo vedené trestné stíhanie upravený a zároveň prekvalifikovaný na obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona na skutkovom základe tam uvedenom. Podstata upraveného a prekvalifikovaného skutku spočívala v tom, že 5.12.2012 bola v prospech účtu patriaceho spoločnosti [REDAKOVANÉ] vedeného v [REDAKOVANÉ] pripísaná zahraničná úhrada v sume 997 652,70 EUR a dňa 6.12.2012 na ten istý účet spoločnosti [REDAKOVANÉ] zahraničná úhrada v sume 805 030,24 EUR, a to od príkazcu [REDAKOVANÉ] so sídlo [REDAKOVANÉ] z účtu vedenom v [REDAKOVANÉ], pričom príkazca žiadny príkaz na prevod v prospech spoločnosti [REDAKOVANÉ] nedával, čím mala byť príkazcovi spôsobená škoda vo výške 1 802 682,94 EUR...

... V súvislosti s úpravou skutku a jeho rekvalifikáciou bolo následne vydané uznesenie okresnej prokuratúry sp. zn. 2 Pv 1031/12-16 z 2.5.2013, ktorým bol príkaz na zaistenie peňažných prostriedkov sp. zn. 1 PO-V-44/2012-2 z 19.12.2012 zrušený. V ten istý deň (2.5.2013) však prokurátor okresnej prokuratúry vydal pod sp. zn. 1 PO-V-27/2013-DS nový príkaz na zaistenie peňažných prostriedkov vo výške 1 802 000 EUR na totožnom bankovom účte sťažovateľa - spoločnosti VINDIA s.r.o. - vedenom v [REDAKOVANÉ].

... Vzhľadom ku skutočnosti, že trestné stíhanie vedené na Okresnom riaditeľstve PZ v Dunajskej Strede nevedlo ani k vzneseniu obvinenia a ani k inému procesne relevantnému záveru, a peňažné prostriedky boli viac než jeden a pol roka zaistené na účte sťažovateľa, tento dňa 14.7.2014 požiadal okresnú prokuratúru o zrušenie zaistenia peňažných prostriedkov podľa § 95 ods. 8 Trestného poriadku... Jadro žiadosti bolo založené na absencii zákonných dôvodov pre zaistenie v dôsledku absencie konkrétnych skutočností nasvedčujúcich niektorému z dôvodov uvedených v § 95 Trestného poriadku. Sťažovateľ súčasne v žiadosti identifikoval právny dôvod prevodu zaistených peňažných prostriedkov z účtu spoločnosti [REDAKOVANÉ] na jeho účet, poukázal na prerušenie trestného stíhania v Slovenskej republike a jeho odloženie v [REDAKOVANÉ]. Sťažovateľ zvýraznil aj pochybnosti v otázke poškodeného, kde spoločnosti [REDAKOVANÉ] so sídlom [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] vedú v [REDAKOVANÉ] civilný spor o náhradu škody. Spoločnosť [REDAKOVANÉ] súčasne podala na Okresnom súde Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktorému konajúci civilný súd vyhovel a uznesením sp. zn. 27 Cb 51/2014, uložil [REDAKOVANÉ] povinnosť zablokovat' finančné prostriedky na účte sťažovateľa do výšky 1 802 682,94 EUR... Uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Cob 204/2014 z 20.8.2014 bolo uznesenie súdu prvého stupňa o predbežnom opatrení zmenené tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia bol zamietnutý...

... Už v tejto žiadosti sťažovateľ poukázal aj na skutočnosť, že nezákonným rozhodnutím prokurátora o zaistení peňažných prostriedkov došlo k obmedzeniu jeho dispozičného práva k zaisteným peňažným prostriedkom a tým aj k zásahu do jeho práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“).

... Uznesením okresnej prokuratúry sp. zn. 2 Pv 1031/12/2201-85 z 31.7.2014 bola žiadosť sťažovateľa zamietnutá, pričom prokurátor zjavne účelovo a nedôvodné konštatuje potrebu trvania predmetného zaistenia s odkazom na údajnú potrebu zabezpečenia nároku poškodeného na náhradu škody. Na konkrétne argumenty sťažovateľa svedčiace v prospech zrušenia zaistenia prokurátor okresnej prokuratúry nereagoval...

... Na podklade sťažnosti sťažovateľa o veci rozhodovala Krajská prokuratúra v Trnave (ďalej len „krajská prokuratúra“), ktorej prokurátor uznesením sp. zn. 3 Kpt 66/13/2200-78 z 25.9.2014 túto ako nedôvodnú zamietol...

... Sťažovateľ podal 20.10.2014 na Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) podnet na preskúmanie zákonnosti postupu okresnej prokuratúry aj krajskej prokuratúry, ktorým namietal postupy a rozhodnutia týchto orgánov pri vybavovaní jeho žiadosti a sťažnosti. V podnete sťažovateľ opätovne namietal (i) nemožnosť použitia zaistených prostriedkov na nahradenie prípadnej škody, (ii) absenciu primeranej reakcie nižších zložiek prokuratúry na jeho námietky a najmä (iii) neprimerane dlhú dobu zaistenia peňažných prostriedkov, ktorá v tom čase bola takmer dva roky, pričom vec sa stále nachádzala v štádiu prípravného konania bez vznesenia obvinenia konkrétnej osobe...

... Podnet sťažovateľa bol vybavený upovedomením generálnej prokuratúry sp. zn. TV/3 GPt 203/13/1000-34 z 25.11.2014, ktorým prokurátorka generálnej prokuratúry konštatovala, že dôvody zaistenia peňažných prostriedkov na účte sťažovateľa naďalej trvajú, pričom odkázala na „doteraz zadováženú dôkaznú situáciu“, ktorú však nijak bližšie nekonkretizovala, čím svoje upovedomenie zaťažila vadou arbitrárnosti a svojvôle. Na podstatné námietky sťažovateľa (bod 10) prokurátorka generálnej prokuratúry nereagovala...

... Dňa 22.12.2014 podal sťažovateľ na generálnu prokuratúru podanie označené ako „Podnet, resp. doplnenie podnetu na postup podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku“, ktorým opätovne namietal, že (i) podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku sťažovateľ ako právnická osoba nemôže byť zaviazaný na náhradu prípadnej škody poškodenému, (ii) opakované výsluchy už vypočutých svedkov iba umelo a účelovo predlžujú trestné konanie, ktoré stagnuje, a stále nedošlo ani len k vzneseniu obvinenia konkrétnej osobe, (iii) zaistenie trvá viac ako dva roky, čo sa približuje maximálnej novej lehote väzby v

prípravnom konaní, na čo sťažovateľ poukazoval per analógiám, (iv) zaistenie predstavuje závažný zásah do jeho majetkového a právneho postavenia, keďže zákaz dispozície so zaistenými prostriedkami mu spôsobuje existenčné problémy...

... Podanie sťažovateľa z 22.12.2014 bolo podľa obsahu posúdené ako opakovaný podnet podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre. Upovedomením Generálnej prokuratúry SR sp. zn. IV/3 GPt 8/15/1000-8 z 5.2.2015, riaditeľka trestného odboru generálnej prokuratúry konštatovala, že opakovaný podnet ako nedôvodný odkladá. Stotožnila sa pritom s „neexistujúcimi“ argumentami prokurátorky generálnej prokuratúry vyjadrenými v upovedomení z 25.11.2014 ako aj s rozhodnutím krajskej prokuratúry. Okrem citácie právnych predpisov týkajúcich sa zaistenia peňažných prostriedkov však na konkrétne námietky sťažovateľa vyjadrené v jeho skorších podaniach a najmä v podaní z 22.12.2014 opätovne nijakým preskúmateľným spôsobom nereagovala. Konštatovala, že vyšetrowanie bude ďalej prebiehať podľa Trestného poriadku s cieľom náležite zistiť skutkový stav veci a až odpadne dôvod zaistenia, toto sa zruší. Posledné upovedomenie generálnej prokuratúry z 5.2.2015 bolo sťažovateľovi doručené 26.2.2015...

... Sťažovateľ zásah do označených práv odôvodňuje tým, že Generálna prokuratúra SR vo veci zaistenia peňažných prostriedkov na účte sťažovateľa ústavne neakceptovateľným spôsobom odmietla ním uplatnené prostriedky nápravy (podnet, opakovaný podnet), a to napriek tomu, že tieto bolo dôvodné, a mali viesť k pokynu nižším zložkám prokuratúry (Okresná a Krajská prokuratúra), aby tieto vyhovelí žiadosti sťažovateľa a zaistenie peňažných prostriedkov na jeho účte zrušili. Za najzávažnejší moment porušenia práv považuje sťažovateľ skutočnosť, že ním uplatnené právne významné argumenty, na ktoré vo svojich opakovaných podaniach poukazoval, ostali v ďalšom postupe a vybavovaní jeho podnetov bez relevantného dôvodu nepovšimnuté. O podnete sťažovateľa na postup podľa § 363 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku dokonca vôbec nebolo rozhodnuté.

... Sťažovateľ takto nedostal od Generálnej prokuratúry SR zrozumiteľnú, presvedčivú a riadne odôvodnenú (a teda ústavne akceptovateľnú) odpoveď na ním nastolené podstatné právne otázky majúce vplyv na potrebu ďalšieho trvania zaistenia peňažných prostriedkov na jeho účte.

... Spôsob vybavovania podnetov sťažovateľa generálnou prokuratúrou pritom vykazuje znaky takého svojvoľného a arbitrárneho postupu, ktorý zásadne popiera účel a význam relevantných ustanovení Trestného poriadku. Stanovisko Generálnej prokuratúry SR sa dá zhrnúť v podstate tak, že pokiaľ je vo veci vedené trestné stíhanie – hoci aj bez vznesenia obvinenia a takmer dva a pol roka – dôvody na zaistenie prostriedkov za účelom zabezpečenia nároku poškodeného na náhradu prípadnej škody trvajú, aj keď de lege lata nemôže byť prípadná škoda nahradená z majetku sťažovateľa, ktorý je právnickou osobou, a ktorý nie je obvineným a teda nemôže byť ani odsúdeným v trestnom konaní. Takýto záver Generálnej prokuratúry SR, ktorá je ústavným orgánom ochrany práv a zákonom chránených záujmov fyzických a právnických osôb (čl. 149 ústavy), považuje sťažovateľ v okolnostiach prípadu za ústavne neakceptovateľný, a priamo zasahujúci do jeho označených práv.

... Generálna prokuratúra SR takto neprípustným formalizmom pri skúmaní zákonných predpokladov a podmienok pre ďalšie trvanie zaistenia peňažných prostriedkov na účte sťažovateľa nenaplnila svoju ústavnú povinnosť poskytnúť sťažovateľovi svojim postupom a rozhodnutiami inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy). Tým priamo zasiahla do základného práva sťažovateľa domáhať sa zákonom ustanoveným spôsobom (podaním podnetu a opakovaného podnetu) na inom orgáne Slovenskej republiky (prokuratúra), ktoré mu zaručuje čl. 46 ods. 1 ústavy. Súčasne tým zasiahla do jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva pokojne užívať majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu k Dohovoru. ...

... Sťažovateľ nespochybňuje inštitút zaistenia peňažných prostriedkov podľa § 95 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku, má však za to, že jeho použitie a trvanie vo vzťahu k nej nemá žiadne ďalšie opodstatnenie. Ani po takmer dva a pol roku totiž nebolo potvrdené pôvodné podozrenie, že zaistené prostriedky boli určené/použité na spáchanie trestného činu, prípadne sú výnosom z trestnej činnosti. Takéto podozrenie už v čase zaistenia musí vykazovať určitý vyšší stupeň pravdepodobnosti, ktorý však musí byť dostatočne odôvodnený konkrétnymi už zistenými skutočnosťami (porovnaj Vantuch, P.: K zajištění peněžních prostředků na účtu a možným důsledkům pro podnikatele, Právni rozhledy 1/1997). Ani v počiatku trestného stíhania teda nestačí všeobecné podozrenie ale musí ísť o vyšší stupeň pravdepodobnosti.

... Pravdepodobnosť naplnenia dikcie § 95 ods. 1 Trestného poriadku sa následne môže vzhľadom na priebeh trestného stíhania buď posilňovať, alebo oslabovať, prípadne môže ostávať v konštantnej rovine. Skutočnosti, ktoré nasvedčovali spätosti zaistených peňažných prostriedkov s trestnou činnosťou, môžu byť v ďalšom priebehu konania potvrdené, alebo vyvrátené, prípadne naďalej môžu ostávať iba v polohe určitého stupňa pravdepodobnosti. ...

... Tieto úvahy sťažovateľa potvrdzuje aj odloženie trestnej veci v Taliansku, paralelné uplatňovanie tvrdeného nároku údajným poškodeným cestou civilného konania a nevyhovenie jeho návrhu na predbežné opatrenie zakazujúce sťažovateľovi nakladať s týmito prostriedkami a prikazujúce banke tieto blokovat'. Príslušné vyšetrovacie orgány (polícia, prokuratúra) pritom neprodukovali v trestnom konaní také dôkazy, ktoré by akokoľvek spájali sťažovateľa s trestnou činnosťou, pre ktorú je vedené trestné stíhanie. V tejto súvislosti sťažovateľ iba pripomína, že dôkazné bremeno na preukázanie trvanie dôvodov zaistenia zaťažuje orgány činné v trestnom konaní. Inak povedané, orgány činné v trestnom konaní musia byť schopné riadne a dostatočne odôvodniť záver, že zaistené peňažné prostriedky sú späté s trestnou činnosťou. Tarchu uvedeného však znáša prokurátor, ktorý však ani po dvoch rokoch vedenia trestného stíhania iba vo veci nedokázal preukázať spätosť zaistených peňažných prostriedkov s trestnou činnosťou.

... Vychádzajúc z uvedeného je sťažovateľ presvedčený, že jeho žiadosti o zrušenie zaistenia malo byť vyhovené. Ak tak neurobili okresná prokuratúra konajúca o jeho žiadosti a krajská prokuratúra konajúca o jeho sťažnosti proti zamietajúcemu uzneseniu okresnej prokuratúry, bolo ústavnou povinnosťou generálnej prokuratúry napraviť nezákonný postup nižších zložiek prokuratúry, pretože tento zasahoval aj do ústavou a dohovorom garantovaných práv sťažovateľa. ...

... V súvislosti so zabezpečením požiadaviek vyvoditeľných zo základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je z pohľadu sťažovateľa kľúčové, aby orgán verejnej moci (Generálna prokuratúra SR) poskytujúci a garantujúci túto ochranu postupoval pri výkone svojich právomocí objektívne a preskúmateľne. Objektívny postup orgánu verejnej moci sa musí prejaviť jednak vo využití všetkých dostupných a pritom legálnych zdrojov zisťovania skutkového základu na rozhodnutie, ale aj v tom, že z rozhodnutia musí byť zrejmé, že preukázateľne vychádza z týchto objektívnych postupov

a ich uplatnenie bolo v súlade s príslušnými procesnými predpismi (v prípade sťažovateľa s Trestným poriadkom). Uvedené platí zvlášť a osobitne za situácie, keď tento orgán rozhoduje o veci s ústavným rozmerom, konkrétne o veci priamo zasahujúcej do sféry základných práv a slobôd. ...

... Nemožno rozumne pochybovať o tom, že peňažné prostriedky na účte sťažovateľa patria pod obsah pojmu majetok, v dôsledku čoho požívajú ochranu zaručenú čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu k dohovoru. Súčasne je zjavné, že svojvoľným, zneužívajúcim, represívnym a neústavným postupom príslušných orgánov prokuratúry sú tieto peňažné prostriedky contra legem takmer dva a pol roka zaistené na účte sťažovateľa bez toho, aby za toto obdobie bola preukázaná akákoľvek väzba sťažovateľa na stíhanú trestnú činnosť. ...

... Sťažovateľ z označených kritérií namieta najmä legitimitu a proporcionalitu zásahu. Zásah do vlastníckeho práva sťažovateľa k peňažným prostriedkom zaisteným na účte síce má zákonný podklad (§ 95 Trestného poriadku), nie je však ani legitímnym a ani proporcionálnym, pričom tieto kritériá sa vo veci sťažovateľa v istom zmysle prelínajú. Legitimita zásahu totiž nemôže byť daná v prípade, ak ani po takmer ako dva a pol roku od zaistenia nebola dôkazmi preukázaná skutočnosť, že zaistené peňažné prostriedky sú/boli určené/použité na spáchanie trestného činu alebo sú jeho výnosom. Rovnako tak proporcionalita (primeranosť) zásahu nie je daná, ak po takmer dva a pol roku od zaistenia nebolo ani len vznesené obvinenie konkrétnej osoby a v [REDAKOVANÉ] bolo trestné stíhanie odložené (archivované). Proporcionalitu zásahu vylučuje aj subsidiarita trestnej represie vo vzťahu k iným prostriedkom právnej ochrany – konkrétne civilnoprávnym – keď v okolnostiach prípadu ani civilný súd (Krajský súd v Bratislave) nevidel dôvod pre blokádu peňažných prostriedkov, a naopak orgány prokuratúry tento dôvod stále vidia, a to napriek tomu, že dôkazy vykonané v trestnom konaní tento nijak nepotvrdzujú.

... Pokiaľ ide o vyššie tvrdenú absenciu konkrétnej a preskúmateľnej odpovede generálnej prokuratúry sťažovateľ uvádza. Z judikatúry ESLP, ako aj z rozhodnutí ústavného súdu vyplýva, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v sebe okrem iných práv a záruk zahŕňa aj právo na odôvodnenie rozhodnutia. ESLP v rámci svojej judikatúry vyslovil, že právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie rozhodnutia. Právo na odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je

potrebné poskytnúť podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (Georgidias v. Grécko z 29. mája 1997). Právo na spravodlivý proces nevyžaduje v rozhodnutí reagovať na každý prednesený argument. Stačí reagovať na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku rozhodnutia považovaný za rozhodujúci (Ruiz Torijo c. Španielsko z 9. decembra 1994).»

Sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie vydal tento nález:

„1. Základné právo spoločnosti VINDIA, s.r.o. na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, jej základné právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo pokojne užívať majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. IV/3 GPt 8/15/1000-8 a jej upovedomením o vybavení opakovaného podnetu z 5.2.2015 porušené boli.

2. Upovedomenie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky o vybavení opakovaného podnetu IV/3 GPt 8/15/1000-8 z 5.2.2015 sa zrušuje a vec sa jej vracia na ďalšie konanie.

3. Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky zakazuje pokračovať v porušovaní základného práva spoločnosti VINDIA, s.r.o. na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva pokojne užívať majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a prikazuje jej obnoviť stav pred porušením označených práv.

4. Spoločnosti VINDIA, s.r.o. priznáva náhradu trov konania v sume 355,73 EUR, ktorú je povinná zaplatiť Generálna prokuratúra Slovenskej republiky na účet Advokátskej kancelárie Marko, s.r.o., do troch dní od právoplatnosti nálezu. “

Na dožiadanie ústavného súdu sa k sťažnosti vyjadrila generálna prokuratúra, ktorá v podstate uviedla:

„Príkazom prokurátora Okresnej prokuratúry Dunajská Streda pod sp. zn. I PO-V-44/2012-2 zo dňa 19. decembra 2012 boli podľa § 95 ods. 1 Trestného poriadku zaistené

peňažné prostriedky vo výške 1 802 682,94 eur na bankovom účte sťažovateľky. Podľa § 95 ods. 3 Trestného poriadku boli zakázané akékoľvek dispozície so zaistenými peňažnými prostriedkami do výšky zaistenia. ...

... Sťažovateľka podala dňa 20. októbra 2014 na Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky podnet na preskúmanie zákonnosti postupu Okresnej prokuratúry Dunajská Streda a Krajskej prokuratúry Trnava (podnet bol doručený Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky dňa 27. októbra 2014). Sťažovateľka v tomto podaní súčasne žiada odňatie veci Krajskej prokuratúre Trnava a Okresnej prokuratúre Dunajská Streda. Zároveň žiada generálneho prokurátora Slovenskej republiky o postup podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku vo vzťahu k uzneseniu prokurátora Okresnej prokuratúry Dunajská Streda pod sp. zn. 2 Pv 1031/12/2201-85 zo dňa 31. júla 2014 v spojitosti s uznesením prokurátora Krajskej prokuratúry Trnava pod sp. zn. 3 Kpt 66/13/2200-78 z 25. septembra 2014.

Prokurátorka Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky dňa 3. novembra 2014 upovedomila sťažovateľku o prijatí jej podnetu tým, že v tomto upovedomení uviedla, že podanie bude v časti, v ktorej žiada o odňatie veci, po preskúmaní spisového materiálu vybavené trestným odborom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky. Súčasne ju upovedomila, že podanie v časti, v ktorej žiada postup podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku, postúpila na ďalšie konanie prieskumnému oddeleniu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky o návrhu sťažovateľky na odňatie veci rozhodol príkazom pod sp. zn. IV/3 GPt 203/13/1000-33 zo dňa 25. novembra 2014 tak, že predmetnú trestnú vec Krajskej prokuratúre Trnava a Okresnej prokuratúre Dunajská Streda neodňal.

Prokurátorka Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v upovedomení pod sp. zn. IV/3 GPt 203/13/1000-34 zo dňa 25. novembra 2014 sťažovateľke uviedla, že jej podanie posúdila ako podnet na preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia prokurátora v zmysle § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. Súčasne uviedla, že vec bola preskúmaná aj v časti pôvodne postúpenej trestným odborom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na prieskumné oddelenie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, nakoľko podanie bolo prieskumným oddelením Generálnej prokuratúry

Slovenskej republiky vrátené na ďalšie konanie trestnému odboru Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky. Podnet sťažovateľky bol posúdený ako nedôvodný. ...

... generálna prokuratúra jednoznačne dospela k záveru, že podanie sťažovateľky z 20. októbra 2014 nie je možné považovať za návrh podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku, a to z viacerých dôvodov.

V predmetnom trestnom konaní by sťažovateľka mohla byť osobou oprávnenou na podanie návrhu podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku len v procesnom postavení zúčastnenej osoby (§ 45 Trestného poriadku), resp. poškodeného, ktorý by podal návrh v neprospech obvineného. V konaní však doposiaľ nebola obvinená žiadna osoba. Táto skutočnosť vylučuje oprávnenosť sťažovateľky podať návrh na konanie o mimoriadnom opravnom prostriedku v intenciách ustanovenia § 363 a nasl. Trestného poriadku. Postavenie poškodeného pre účely trestného konania majú v zmysle § 46 ods. 1 Trestného poriadku iba osoby, ktorým bolo trestným činom ublížené na zdraví, spôsobená majetková, morálna alebo iná škoda alebo boli porušené či ohrozené jej iné zákonom chránené práva alebo slobody.

Avšak, vo vzťahu k ustanoveniu § 95 Trestného poriadku využitie mimoriadneho opravného prostriedku vylučuje najpodstatnejšia skutočnosť, ktorou je, že nápravu je možné dosiahnuť v ktoromkoľvek štádiu prípravného konania využitím inštitútu žiadosti o zrušenie zaistenia, resp. jeho obmedzenia. Zákonodarca dovoľuje majiteľovi účtu, aby v periodických intervaloch (30 dní) inicioval preskúmanie zákonnosti a dôvodnosti trvania zaistenia peňažných prostriedkov. Na druhej strane netreba opomínať ani tú skutočnosť, že dozorujúci prokurátor v každom štádiu prípravného konania ex offio skúma opodstatnenosť zásahu do majetkových práv obvinených, poškodených, ako i zúčastnených osôb chránených čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky. Konkrétne, ak zistí, že zaistenie už nie je potrebné, resp. nie potrebné v celom rozsahu, môže rozhodnúť uznesením, aj bez podnetu oprávnenej osoby, o jeho zrušení alebo obmedzení v intenciách § 95 ods. 5 Trestného poriadku.

V nadväznosti na platnú právnu úpravu nebol splnený základný predpoklad pre konanie v režime podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku, keďže nápravu, by v prípade zistenia pochybenia, bolo možné zabezpečiť iným procesným spôsobom.

Prokurátorka Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky preto podanie sťažovateľky z 20. októbra 2014 vyhodnotila ako podnet podľa zákona o prokuratúre

a preskúmala postup orgánov činných v trestnom konaní. O svojich zisteniach sťažovateľku upovedomila listom z 25. novembra 2014 pod č. k. IV/3 GPt 203/13-34. V úvode svojho listu výslovne uviedla, že ide o reakciu na jej podanie zo dňa 20. októbra 2014. Taktiež vybavenie podnetu obsahuje i záver preskúmania postupu a rozhodnutí podriadených prokurátorov, pričom bolo konštatované, že dôvody zaistenia peňažných prostriedkov nepominuli. ...

Pokiaľ ide o tvrdenia sťažovateľky týkajúce sa zásahu do jej majetkových práv prebiehajúcim trestným konaním a v ňom pretrvávajúcom zaistení peňažných prostriedkov na jej účte, uvádzam, že dĺžka trvania trestného konania je ovplyvnená viacerými skutočnosťami. Jednou z nich je aj obsah výpovede konateľa spoločnosti VINDIA, s. r. o., [REDAKOVANÉ], ktorý uvádza také skutočnosti, ktorých preverenie v trestnom konaní vyžaduje právnu pomoc a súčinnosť orgánov cudzích štátov. Počas trvania prípravného konania, kým sa nedospeje k jednoznačnému záveru odôvodňujúcemu ďalší postup smerujúci k jeho ukončeniu, nie je dôvodné zaistenie peňažných prostriedkov zrušiť.

Spoločnosť [REDAKOVANÉ], so sídlom v [REDAKOVANÉ], z účtu ktorej v [REDAKOVANÉ] odišli peňažné prostriedky ako zahraničné úhrady na účet spoločnosti [REDAKOVANÉ], ktoré sú v prebiehajúcim trestnom konaní zaistené príkazom prokurátora Okresnej prokuratúry Dunajská Streda, si v občianskom súdnom konaní uplatňuje vydanie týchto peňažných prostriedkov ako bezdôvodného obohatenia. Súdne konanie je vedené na Okresnom súde Bratislava I. pod sp. zn. 27Cb/51/2014 a nie je doposiaľ ukončené. Z tohto súdneho konania je zrejmé, že nárok na zaistené peňažné prostriedky si uplatňuje aj iný subjekt, než sťažovateľka. ...

Prokuratúra na všetkých jej stupňoch sa dôsledne zaoberala všetkými podaniami sťažovateľky týkajúcimi sa prebiehajúceho trestného konania. Išlo celkovo o 11 podaní, z ktorých každé bolo vybavené zákonom ustanoveným spôsobom. Každé jedno rozhodnutie prokuratúry je riadne odôvodnené v súlade so zákonom.

Podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky na vyhovenie podnetu fyzických osôb alebo právnických osôb na podanie mimoriadneho opravného prostriedku, ktorým je aj zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku, neexistuje právny nárok, t. j. osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho prijatie, resp. akceptovanie, a teda generálny prokurátor

nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť. Je na voľnej úvahe generálneho prokurátora, s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu, rozhodnúť o tom, či tento mimoriadny opravný prostriedok uplatní, alebo nie. Z obsahu základného práva sťažovateľa na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy možno vyvodiť povinnosť, aby sa prokurátor podnetom sťažovateľa zaoberal podľa príslušných ustanovení zákona, nemožno však z neho vyvodiť základné právo, resp. právny nárok, aby podnetu aj vyhovel (m. m. III. ÚS 115/01, I. ÚS 252/2010). ...

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti považujem sťažnosť spoločnosti VINDIA, s. r. o. za nedôvodnú a zastávam názor, že postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. IV/3 GPt 8/15/1000 (a ani iných zložiek prokuratúry v konaniach nimi vedených vo vzťahu k sťažovateľke) nedošlo k porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Nad rámec uvedeného si dovoľím poukázať na doterajšiu judikatúru ústavného súdu, ktorá sa týka princípu subsidiarity v trestnom konaní. Vyplýva z nej, že trestné konanie od svojho začiatku až po koniec je procesom, v ktorom v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizáciou právnych garancií ochrany práv a slobôd dotknutých osôb môže zo strany orgánov činných v trestnom konaní a súdov dôjsť k náprave ich jednotlivých pochybení. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietať pochybenia znamenajúce porušenia práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (napr. II. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, IV. ÚS 76/05, IV. ÚS 220/07). Trestné konanie, v ktorom došlo u sťažovateľky k zaisteniu peňažných prostriedkov, sa nachádza v štádiu prípravného konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu upovedomením generálnej prokuratúry č. k. IV/3 GPt 8/15/1000-8 z 5. februára 2015.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľkou uvádzané skutočnosti nijako v okolnostiach danej veci neindikujú také pochybenia v namietanom upovedomení generálnej prokuratúry, ktoré by mali ústavnoprávny rozmer, teda ktoré by vytvárali priestor na možnosť vyslovenia porušenia označených práv sťažovateľky podľa ústavy a dohovoru po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Ústavný súd tiež poukazuje na to, že generálna prokuratúra napadnutým upovedomením, resp. svojím postupom, sťažovateľke neodoprela spravodlivosť, a skutočnosť, že jej názor sa s právnym názorom generálnej prokuratúry nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o arbitrárnosti napadnutého upovedomenia. V nadväznosti na citované ústavný súd konštatuje, že napadnuté upovedomenie generálnej prokuratúry, nie je podľa názoru ústavného súdu prejavom interpretačnej alebo aplikačnej

svojevôle a úvahy, resp. postup generálnej prokuratúry sa preto z pohľadu ústavného súdu nejavia ako arbitrárne či zjavne neodôvodnené.

Pokiaľ v ďalšom sťažovateľka namieta, že o podnete sťažovateľky na postup podľa § 363 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku nebolo vôbec rozhodnuté, poukazuje ústavný súd na vyjadrenie generálnej prokuratúry, podľa ktorého: „V predmetnom trestnom konaní by sťažovateľka mohla byť osobou oprávnenou na podanie návrhu podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku len v procesnom postavení zúčastnenej osoby (§ 45 Trestného poriadku), resp. poškodeného, ktorý by podal návrh v neprospech obvineného. V konaní však doposiaľ nebola obvinená žiadna osoba. Táto skutočnosť vylučuje oprávnenosť sťažovateľky podať návrh na konanie o mimoriadnom opravnom prostriedku v intenciacích ustanovenia § 363 a nasl. Trestného poriadku. Postavenie poškodeného pre účely trestného konania majú v zmysle § 46 ods. 1 Trestného poriadku iba osoby, ktorým bolo trestným činom ublížené na zdraví, spôsobená majetková, morálna alebo iná škoda alebo boli porušené či ohrozené jej iné zákonom chránené práva alebo slobody.

Avšak, vo vzťahu k ustanoveniu § 95 Trestného poriadku využitie mimoriadneho opravného prostriedku vylučuje najpodstatnejšia skutočnosť, ktorou je, že nápravu je možné dosiahnuť v ktoromkoľvek štádiu prípravného konania využitím inštitútu žiadosti o zrušenie zaistenia, resp. jeho obmedzenia. Zákonodarca dovoľuje majiteľovi účtu, aby v periodických intervaloch (30 dní) inicioval preskúmanie zákonnosti a dôvodnosti trvania zaistenia peňažných prostriedkov. Na druhej strane netreba opomínať ani tú skutočnosť, že dozorujúci prokurátor v každom štádiu prípravného konania ex offio skúma opodstatnenosť zásahu do majetkových práv obvinených, poškodených, ako i zúčastnených osôb chránených čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky. Konkrétne, ak zistí, že zaistenie už nie je potrebné, resp. nie potrebné v celom rozsahu, môže rozhodnúť uznesením, aj bez podnetu oprávnenej osoby, o jeho zrušení alebo obmedzení v intenciách § 95 ods. 5 Trestného poriadku.

V nadväznosti na platnú právnu úpravu nebol splnený základný predpoklad pre konanie v režime podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku, keďže nápravu, by v prípade zistenia pochybenia, bolo možné zabezpečiť iným procesným spôsobom.

Prokurátorka Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky preto podanie sťažovateľky z 20. októbra 2014 vyhodnotila ako podnet podľa zákona o prokuratúre a preskúmala postup orgánov činných v trestnom konaní. O svojich zisteniach sťažovateľku

upovedomila listom z 25. novembra 2014 pod č. k. IV/3 GPt 203/13-34. V úvode svojho listu výslovne uviedla, že ide o reakciu na jej podanie zo dňa 20. októbra 2014. Taktiež vybavenie podnetu obsahuje i záver preskúmania postupu a rozhodnutí podriadených prokurátorov, pričom bolo konštatované, že dôvody zaistenia peňažných prostriedkov nepominuli.“

Návrhom na postup v zmysle § 363 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku sa generálna prokuratúra zaoberala v upovedomení č. k. IV/3 Gpt 203/13/1000-34 z 25. novembra 2014.

Pre úplnosť ústavný súd považuje za potrebné upriamiť pozornosť sťažovateľky aj na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej na vyhovenie podnetu fyzických osôb alebo právnických osôb na podanie mimoriadneho opravného prostriedku, ktorým je aj zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku, neexistuje právny nárok, t. j. osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho prijatie, resp. akceptovanie, a teda generálny prokurátor nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť. Je na voľnej úvahe generálneho prokurátora, s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu, rozhodnúť o tom, či tento mimoriadny opravný prostriedok uplatní, alebo nie. Z obsahu základného práva sťažovateľa na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy možno vyvodiť povinnosť, aby sa prokurátor podnetom sťažovateľa zaoberal podľa príslušných ustanovení zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov, nemožno však z neho vyvodiť základné právo, resp. právny nárok, aby podnetu aj vyhovel (m. m. III. ÚS 115/01).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. apríla 2016